

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacy są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 23. lutego r. b. zezwolić najtaskawiej, ażeby minister cesarskiego domu i spraw zewnętrznych *Alexander* hrabia *Mensdorff-Pouilly* przyjął i nosił wielki krzyż orderu król. wirttembergskiej korony, a c. k. rzeczywisty podkomorzy i sekretarz legacji *Karol* hrabia *Zaluski* krzyż honorowy udzielnego rzymskiego orderu *Johanitów*.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 15. lutego r. b. zezwolić najtaskawiej, ażeby naczelnik obwodu złoczowskiego, *Karol Wolfarth*, przyjął i nosił świecki krzyż udzielnego zakonu *Johanitów*.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 6. marca.

Podajemy poniżej z *Jener. Kor.* doniesienie o nowych w łonie emigracji polskiej wyległych knowaniach rewolucyjnych. Smutny to objaw nieuleczonej niczem przewrotności owej fakei anarchicznej, która nie kładąc kresu wicherzom tyle już klęsk i nieszczęść na kraj sprowadziła. Jeszcze dymią zgliszcza po ostatnim pożarze, a zaprzysiężeni nieprzyjaciele porządku nową rzucają głownie, by wzniecić nowy niszczący pożar. Ale mamy otuchę, że odtąd podobne bezsilne zamachy rozbijają się o zdrowy rozsądek ogółu. Nie przypisujemy też owym szalonym manifestacyom wielkiej wagi, przekonani będąc, że je ogół narodu ze wstrętem odepchnie. *Czas* wczorajszy w artykule wstępnym tak się wyraża o autorach tak zwanych aktów „rządu narodowego“ ogłoszonych w „Wytrwałości“: „Opanowało ich szaleństwo wszechmocności, znane w szeregach chorób umysłowych. Nieraz zdarzyło się widzieć obłąkanego, który się miał za Króla, ba i za Boga, a źródłem takiej choroby bywa nienasycona pycha. Ależ takich ludzi oddają pod dozór lekarzy. Na taką chorobę, na chorobę samochwalczą wielkości cierpią autorowie tak zwanych aktów rządu narodowego, ogłoszonych w „Wytrwałości“... Choćbyście sto razy napisali, że istnieje rząd narodowy, to nikt temu nie uwierzy. Nie ten bowiem bywa rządem, kto sobie pieczętkę zrobić każe i nazwie się rządem, lecz ten, komu inni dozwolą rządzić sobą i t. d.“

Jen. kor. pisze: „Podług doniesień, które dochodzą nas z prowincyi, obchodzono wszędzie uroczyste rocznice nadania konstytucyi, i uroczystość zdaje się nabierać z każdym rokiem więcej charakteru powszechnego festynu krajowego. W stolicach krajów koronnych i we wszystkich prawie znaczniejszych miastach odprawiono tego dnia przed południem uroczyste nabożeństwa z odśpiewaniem *Te Deum*, i wieczorem urządzano świetne przedstawienia w teatrach, koncerty, zebrania towarzyskie i t. p., przyczem radośne usposobienie chwili znachodziło wyraz szczególnie w licznych aktach dobroczynności. Oprócz tego urządzono w wielu gminach składki dla ubogich miejscowych, albo też obdzielały gminy i osoby prywatne ubogich pieniędzmi, chlebem i innymi wiktuałami.

Pesti Naplo ogłasza oświadczenie *Deaka*, które zbija ogłoszony w pruskim dzienniku *Politik* program przyłączenia nanowo *Kroacyi* i *Slawonii* do *Węgier*. *Deak* oświadcza, że nie ma zaszczytu znać panów *Mazuranica* i *Kuhuljevica*, że o ile sobie przypomina, nigdy ich nie widział, nigdy z nimi nie korespondował, a nawet przez trzecie osoby się nie znosił. Panów *Vukatinovica* i *Price* widział przed laty w *Peszcie*, ale nigdy nie układał z nimi programu, a od wielu lat też nie widywał się już z nimi i nie zostawał w żadnych stosunkach. W końcu powiada *Deak*, że pragnie, ażeby przyszło do skutku dogadzające wszelkim prawom pojednanie między *Węgrami*, *Kroacyą*, *Slawonią* i *Dalmacyą*, ale tylko w drodze sejmu krajowego, i jako osoba prywatna nie przywłaszczać on sobie nigdy prawa względem spraw krajowych, które należą do reprezentantów kraju, układać programy z innymi.

Botschafter pisze: „*Berlińskiej Kreuztg.* donoszą z Wiednia, że propozycje najnowszej depešy pruskiej przyjęła *Austria* dość życzliwie, i że wkrótce można się spodziewać potwierdzenia główniejszych punktów. Żałujemy, że *Kreuztg.* uracza kłamstwami swoich czytelników. Czyż szanowny dziennik liczy na obalamowanie opinii publicznej co do prawdziwych zamiarów *Austrii*? W obec tego możemy stanowczo zapewnić, że wrażenie tej depešy nie jest bynajmniej pomyślne, i że postawione w niej warunki potrzeba nazwać po prostu *niepodobnemi do przyjęcia*. Chociaż odpowiedź na depešę nie jest jeszcze ułożona, zdaje nam się przecież, że nie da ona tak długo czekać na siebie, jak odpowiedź pruska na dawniejszą depešę *austriacką*. A wtedy będzie mogła *Kreuztg.* wnet się dowiedzieć, że przyjęcie warunków ze strony

Austrii nie nastąpi ani co do głównych ani co do niegłównych punktów. Pocóż miałyby się *Austria* zapuszczać w rozbieranie warunków, które *Prusy* same stawiają tylko hypotetycznie, t. j. na przypadek, jeźliby zostało ustanowione samoistne Księstwo *Szleswig-Holsztyn* pod osobnym Księciem, który to wypadek podług zdania pruskiego może wcale nie nastąpić, jeźliby syndykowie koronni uznali pretensje sukcesyjne *Prus* do Księstw uzasadnionemi! *Depeša* pruska oznacza punkt incydentalny, głównego punktu, t. j. kwestyi sukcesyjnej nie porusza wcale. *Austria* może odrzucić propozycję *Prus* bez wahania, gdyż wspólne jej prawo posiadania nie dopuszcza jednostronnego postępowania *Prus*. Kiedy *Prusy* odrzuciły wniosek *austriacki* względem przeniesienia prawa posiadłości, więc i *Austria* też może odrzucić wniosek pruski.“

Zdaje się, iż sprawa nuncjusza papieżkiego w *Paryżu* *monsignora Chigi* poczyna oddziaływać na rząd rzymski. Trzech członków gabinetu, pp. *Merode*, *Ferrari* i *Pila* złożyli w *Watykanie* deklarację, iż posad swych zatrzymać nie mogą. *Kardynał Antonelli* skrycie się z tego cieszy, on od dawna już pragnął pozbyć się rywalizacji ks. *Merode* i ciągłego antagonizmu p. *Pila*. Ma jednak powody nie doradzać *Papieżowi* natychmiastowego przyjęcia tych dymisji, bo dotąd nie udały mu się usiłowania wyszukania w ich miejsce zastępców. Wymieniano kilku prałatów, co propozycyi wstąpienia do gabinetu nie przyjęli. Zdaje się, iż rząd francuzki na prawdę myśli o wycofaniu wojska swego z *Rzymu*. Według telegramu z *Tulonu* parowiec wojenny „*Jura*“ odebrał rozkaz do wypłynięcia z portu dla zabrania jednego batalionu czwartego pułku w *Rzymie* konsystującego. W kółkach rządowych rzymskich przeważa przekonanie, iż ustąpienie wojsk francuzkich nie będzie miało złych skutków dla spokojności publicznej, dlatego też nie zarządzono dotąd żadnych środków ostrożności. Nie kompletują nawet *zandarmeryi*, która z dwóch tysięcy ludzi zmniejszyła się do jednego tysiąca. Z dniem 1. kwietnia wejsie mają w *Rzymie* w obieg nowe pieniądze zmniejszonej wartości. Na początek wydawane będą sztuki monety po 5, 10 i 20 bajoków, tudzież szkudy rzymskie.

Monitor i półurzędowe dzienniki francuzkie zajmują się kwestyą Księstw *nadelbiańskich* i rozbierają rozmaite systemy możliwego rozwiązania jej z szczególną dokładnością. Takie zachowanie się ludności *szleswicko-holsztyńskiej* i oczekiwania państw średnich biorą pod rozwagę dzienniki francuzkie.

W izbie *pjemontkiej* rozpoczęły się 24go z. m. obrady nad zniesieniem kary śmierci. Zabierało głos trzech mowców, *Crispi*, *Mancini* i *Massari*, dwaj pierwsi za zniesieniem, trzeci zaś, członek prawej strony, przeciw zniesieniu kary śmierci. Minister sprawiedliwości oświadczył, że rząd objawi swoje zdanie w tej sprawie, gdy w ciągu obrad przedstawi się dość wyraznie opinia izby. Z tego wnoszą, że w łonie rządu nastąpiło wahanie się w tym względzie.

Jenerał Lamarmora wracając z *Neapolu*, przejeżdżał przez *Civitavecchia* i godzinę całą zatrzymał się na dworcu kolei żelaznej. Zdziwiło powszechnie, iż prezes *sardyńskiego* ministerium wybrał drogę na państwo rzymskie, chociaż wpłynąć na to mogły względy na zdrowie jego przy podeszłym wieku *jenerała*. Być jednak może, iż i tajne jakieś cele z tą podróżą się łączyły, pewną bowiem jest rzeczą, iż poseł francuzki w *Rzymie*, hr. *Sartiges* i dowódzca wojska francuzkiego, *jenerał Montebello*, przybyli incognito do *Civitavecchia* i widzieli się z pupilem swego monarchy.

W *Anglii* postanowiono już za przyzwoleniem szefów obudwu wielkich partyi, że rozwiązanie *terazniejszego parlamentu angielskiego* ma nastąpić około połowy lipca, ażeby potem nowe wybory mogły skończyć się przed zniwami, które w *Anglii* następują zwykle w sierpniu. Między rozwiązaniem parlamentu a rozpoczęciem wyborów po hrabstwach przepisany jest prawnie termin czternastodniowy; wybory po miastach mogą odbywać się prędzej. Będą więc starać się o to, ażeby zawczasu ukończyć sesję, i istotnie będzie parlament obradować najwięcej tylko dwa miesiące przed *Wielkanocą* i dwa miesiące po świętach. Zdaje się też, że nie ważnego nie przyjdzie pod obradę prócz ustawy finansowej na rok bieżący, która zaleca się dalszem znizieniem podatków o 2 do 3 milionów funt. sztr. Rząd nie wystąpi pewnie z żadnymi wnioskami, które mogłyby natrafić na silną opozycję, lub wywołać rozwekłe debaty. Każdy więc czuje to, że nie *terazniejszy*, lecz przyszły parlament rozstrzygać będzie, czy władza rządowa dostanie się w ręce *Whigów* czy *Torysów* na lata następne, i przeto zależy obydwom partjom równie wiele na tem, ażeby uniknąć wszelkiego błędu, któryby mógł zagrozić ich przyszłości.

Angielskie dzienniki przynoszą rozprawy parlamentu z 27go z. m. *Sir H. Verney* zapytywał rząd, czyli w ogłoszonej w dziennikach kontynentalnych a w kilku angielskich gazetach komentowanej depešy lorda *Russella* z 27. stycznia r. b. znajduje się istotnie następujący ustęp: „Jeźliby *Austria* dozwoliła *Prusom* rozrzą-

dzie Księstwami podług upodobania, powstałyby w Europie groźne zawikłania, a odpowiedzialność za to spadłaby naturalnie na Austryę; a dalej: „los Księstw może być w sposób legalny rozstrzygnięty tylko przez związek, a mocarstwo, któreby się powazyło rozrządzać niemi bez ich przyzwolenia, popełniłoby czyn największej samowoli.“ Mr. *Layard* odpowiedział, że jest szanownemu przyjacielowi swemu wiele obowiązany za sposobność, którą mu następcza, by mógł oświadczyć, że depeza ta jest zupełnie zmyślona. Nie pisano ani takiej depezy, ani też podobnego do niej dokumentu.

Kwestya irlandzka przeszła w parlamencie, jak to przewidzieć było można, bez wszelkiego rezultatu. Dzienniki angielskie usiłują teraz przedstawiać stosunki irlandzkie jako nader pomyślne. Kraj ten — powiada — musi starać się o to, ażeby podniósł się własnymi siłami. Rada ta jednakże, jak również i rozprawy, które ją poprzedziły, nie bardzo podniosą w Irlandyi entuzjazm dla administracyi angielskiej.

Szwajcarska rada federacyjna postanowiła, że żaden *wychodźca polski* nie może już wstąpić z Bawaryi na ziemię szwajcarską bez szwajcarskiej wizy, i o tem postanowieniu został zawiadomiony rząd bawarski.

Przesilenie gabinetu portugalskiego weszło w nowe stadyum. Nie powiodły się usiłowania Księcia *Lovlé*, by po wystąpieniu ministra wojny ukonstytuować na nowo gabinet, którego jest prezydentem, i przeto miano poruczyć margrabiemu de San Baudeisa utworzenie nowego gabinetu.

Z *Rio Janeiro* donoszą pod dniem 8go lutego, że armia brazyjska rozpoczęła oblężenie miasta *Montevideo*. Z drugiej strony posuwa się armia paragwajska co raz dalej w prowincyi *Matto Grosso*, która jest zupełnie ogołocoła z wojska, i zajęła już kilka miast.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 4. marca. (*Nowiny dworu.*) Z najwyższego rozkazu przywodzię dwór cesarski po ś. p. owdowiałej Królowej holenderskiej *Annie Pawłownej* żałobę od niedzieli, 5. marca, i nosić będzie przez dziesięć dni, aż włącznie do 14. marca bez odmiany.

Najjaśniejszy Pan wzywał wczoraj do siebie ministra policyi barona *Mecsery*. Później odbierał Jego ces. Mość raporta ministrów, a potem przyjmował jenerałnego inspektora artyleryi, *Arcksięcia Wilhelma*. — Wielki Książę *Toskański* przybył tu wczoraj z Czech i wysiadł w cesarskim burgu.

Dnia 3go marca w salach recepcyjnych ministerstwa stanu zebrało się towarzystwo, które nie ustępowało żadnemu z licznych i świetnych kół widzianych zwykle w tym pałacu; nawet panująca niepogoda nie przeszkodziła gościom zebrać się licznie. Wszystko co rezydencya posiada najcenniejszego, było reprezentowane przez najznakomitsze osoby. Sama powierzchowność towarzystwa sprawiała zajmujący, różnobarwny obraz, w którym pojedyncze szczegóły jeszcze bardziej uderzały oko. Najmocniej jednak zajmująca okazała się ożywiona rozmowa, w której wzięli żywy udział obecni, podzieleni na większe i mniejsze grupy. Jego ces. Wysokość *Arcksiąże Rainer* zaszczycił towarzystwo swoją obecnością i długo zabawił w jego gronie.

Jego Excelencya pan minister stanu, chociaż nie dawno powrócił do zdrowia, niezmordowanie robił honory z zwykłą uprzejmością. Późna godzina rozdzieliła towarzystwo, które nie chętnie zdawało się rozchodzić.

(*Sprostowanie fałszywych wiadomości.*) *Jener. Kor.* pisze: „*Paryzki dziennik La France* z 27. lutego nr. 58 czyni w długim artykule rządowi austriackiemu gwałtowne wyrzuty z powodu surowości, z jaką postępuje w Galicyi, gdyż dowiedział się z listu nadesłanego redakcyi dziennika *France* ze Lwowa, że polityczne procesa rozpoczynają się tam na nowo, że policya przedsiębierze codziennie nowe aresztacye, które dotyczą najważniejszych osób, i że się zdaje, jakoby chciano zniszczyć do ostatka szlachtę polską.“

La France wybrała do swoich skarg nie najlepszą porę. W chwili, gdy właśnie *Wiener Abendpost* z 1. b. m. zawiera doniesienie, że rząd austriacki zarzucił system internowania polskich wychodźców, i większa część ich, a między nimi także były dyktator *Langiewicz* opuścili już w zupełnej swobodzie terytoryum austriackie, gdy — jak się dowiadujemy z kompetentnej strony, ma właśnie nastąpić wkrótce zupełne zniesienie stanu oblężenia, który i tak w ostatnich czasach podług zgodnego świadectwa wszystkich ludzi bezpartycyalnych wykonywany był z największą łagodnością i zaledwie czuć się dawał, jest doniesienie o nowych procesach politycznych i zdarzających się codziennie we Lwowie aresztacyach, będących w związku z polityką, *zupełnie zmyślone*.

Co do politycznych wyroków w Węgrzech, które dziennikowi *La France*, jakkolwiek on sam nie zaprzecza ich sprawiedliwości, następczą także powód do niezyczliwych uwag, podała *Wiener Abendpost* z 18. lutego nr. 40 gruntowne i stosowne wyjaśnienia, które jednakże ignoruje zupełnie dziennik paryski. Dla tego możemy tylko potwierdzić najzupełniej oświadczenie, które podaje *Nord* w swoim nr. 59 z 28. lutego o wyz wspomnianym artykule dziennika *La France*, a które z powołaniem się na tę okoliczność, że żaden dziennik austriacki nie donosi o licznych aresztowaniach w Galicyi, kończy się temi słowy: Jeżeli się broni tematu politycznego, filozoficznego lub innego, można unosić się wedle okoliczności w cześć sfery, niedostępne dla popolitego rozumu ludz-

kiego, i *La France* robi też z tego użytek; ale jeżeli idzie o fakta, potrzeba znać je dokładnie i cześć frazesy nie zdadzą się tu na nic.“

Jener. Kor. pisze: W chwili, gdy nasz rząd widział się spowodowanym do aktu ludzkości względem uczestników polskiego powstania, polskie stronnictwo ruchu występuje z publikacyami mającemi taką formę i tendencyę, jakby rewolucya zostawała jeszcze w pełni życia.

Otrzymujemy właśnie z *Bruxeli* doniesienie, że w wydanym oddzielnie dnia 25go z. m. przedruku z wychodzącego tam dziennika polskiego „*Wytrwałość*“ następujące obwieszczenia ogłoszone zostały:

„Rząd narodowy do narodu. Dekretem naszym z dnia dzisiejszego uznaliśmy za potrzebne znieść istniejący dotychczas, obywatelowi *Janowi Kurzynie*, powierzony urząd naszego reprezentanta i pełnomocnika po za granicami Rosyi. Na miejsce tegoż ustanowiliśmy „komitet reprezentacyjny“, i do tegoż powołani zostali: na prezydenta obywatel *Jenerał Bossak*, na wiceprezydenta obywatel *Aleksander Guttry*, na zwyczajnego członka kanonik *Kotkowski*, na członka i sekretarza obywatel *Waleryan Tomczyński*. Atrybucye tego komitetu reprezentacyjnego są wymienione w osobnej instrukcyi. Od dnia tego naszego obwieszczenia wszystkie nasze rozporządzenia i obwieszczenia po za obrębem kraju będą przez ten komitet kontrasyguowane — w kraju będą opatrzone pieczęcią rządu narodowego i naczelnika miasta *Warszawy*. Dan w *Warszawie* 30. stycznia 1865. (L. S.) (L. S.).“

Drugie rozporządzenie jest intymacyą powyższego do *Jana Kurzyny*, oznajmiono w nim także, że obywatel *Władysław Daniłowski* mianowany został komisarzem rządu narodowego przy nowym komitecie, że mandat *Kurzyny* ustaje z doręczeniem tego rozporządzenia, i że co do powierzonych mu funduszy winien złożyć rachunki nowemu komitetowi.

Trzecie rozporządzenie zawiera w 16 artykułach porządek czynności nowego komitetu z następującem umotywowaniem:

„Zważywszy, że powierzenie jednej osobie wszystkich prac narodowych po za obrębem terytoryum zdobytego przez Rosyę nie miało pożądanego skutku i nieodpowiedziało celowi, zważywszy dalej, że koncentracya prac po za obrębem terytoryum zdobytego przez Rosyę w jednolitem zestawieniu więcej obiecuje korzyści dla prac organizacyi, postanowiliśmy na wniosek departamentu spraw zagranicznych;“ — Artykuł 15 tego statutu opiewa: „Z dniem dzisiejszym tracą ważność wszystkie przez dotychczasowych reprezentantów rządu narodowego obywatelom udzielone mandaty.“

Czwarte i piąte rozporządzenie zawiera nominacye członków komitetu.

Szóste rozporządzenie z 1. lutego jest okólnikiem wydziału spraw zagranicznych do agentów rządu narodowego po za obrębem Rosyi. Mandaty ich ustają, a co do dalszego urzędowania ajenci mają porozumieć się z nowym komitetem.

Siedmoe rozporządzenie jest poleceniem rządu narodowego do nowego komitetu następującej osnowy:

„Zważywszy, że nieprzyjaciele niepodległości Polski wszystkie usiłowania narodu dla oswobodzenia się przypisywali nie samodzielności ludu, lecz wpływom zagranicznym, rząd narodowy wzywa komitet nie wysłać nikogo do Rosyi w celach agitacyi politycznej. Wniosek ten na odpowiedniej drodze zakomunikowano naszym władzom. Działo się w *Warszawie* 12. lutego 1865.“

W końcu następuje spisany w *Paryżu* 22. lutego b. r. i przez członków nowego komitetu podpisany protokół konstatający nominacye, przyjęcie urzędów i przyrzeczenie trzymania się instrukcyi.

(*Sprawy parlamentarne.*) Na wieczornem posiedzeniu w d. 2. b. m. zajmował się wydział finansowy sprawozdaniem radcy dworu *Dr. Tascheka* względem projektu ustawy o zredukowaniu pożyczki w srebrze. *Dr. Taschek* oznajmił, że minister finansów przed kilkoma dniami ściągnął 1,400,000 zł. w obligacyach pożyczki w srebrze, za co komisya kontroli podpisała 4,240,000 obligacyi pożyczki podatkowej. Ustawa, jak ją proponował *Dr. Taschek* została odrzucona, a natomiast przyjęto wniosek rządowy z pewnemi zmianami. Podwyższenia pożyczki podatkowej o 317,000 zł. nie dozwolił wydział finansowy. Sprawozdawcą jest teraz *Dr. Brestl*. Jego Excel. p. minister finansów Plener znajdował się na tem posiedzeniu.

Wydział finansowy obradował wczoraj nad rubryką budżetu: „*Dochody z soli*“. Rząd prelimitował te dochody okrągło na 40 milionów, a wydatki na 6.6 milionów, czysty dochód zatem ma wynosić 34.4 milionów. W porównaniu przeto z rokiem poprzednim okazuje się zmniejszenie czystego dochodu o 1.6 miliona. Za powód tego zmniejszenia podają mniejszą konsumcyę soli kuchennej, którą tu i ówdzie przypisać potrzeba zwiększającemu się użyciu soli bydłczej przez ludzi. Sprawozdawca, deputowany *Kirchmayer* nie może jednak podzielać obawy, że konsumcyja soli kuchennej znacznie się zmniejsza i proponuje, ażeby dochody oznaczone zostały o 1 milion wyżej, a wydatki o 200,000 zlr. mniej. Zarazem zaleca on rządowi zmniejszyć ceny soli kuchennej na przypadek, jeżeli ma słuszną dowody na to, iż sól bydłcza w znaczniejszej ilości używana bywa przez ludzi. Deputowany *Steffens* uważał zażalenie cen soli kuchennej za wielce pożądanę.

Tę kwestyę, jak również preperacyę soli bydłczej, rozbiegano obszernie; uchwały jednak niepowzięto żadnej, ponieważ nie był obecnym żaden reprezentant rządu. *Hrabia Eugeniusz Kinsky* proponował zapisać wyraźnie w protokole, że pomimo zaproszenia nie

przybył zaden reprezentant rządu. Wydział postanowił posłać formalne zaproszenie do ministra finansów, ażeby albo sam przybył na następne posiedzenie, na klórem sprawa ta przyjdzie pod dalsze obrady, albo też przysłał swojego zastępcę.

Specjalny komitet wydziału finansowego, który obrany został, ażeby rozważyć propozycję rządu względem załatwienia budżetów na lata 1865 i 1866, i zdać sprawę o tem, zajmuje się bardzo gorliwie swoim zadaniem, i zapewne już w poniedziałek przedłoży swoje sprawozdanie pełnemu wydziałowi finansowemu.

Kronika.

(Stowarzyszenia we Lwowie). Miasto Lwów liczyło z końcem 1864 r. 68 stowarzyszeń, z tych 19 łac. i gr. kat. religijnych i podniesienie moralności na celu mających, 15 dobroczynnych, 4 przemysłowe, 6 dla sztuki umiejętności i rolnictwa, 5 dla rozrywki towarzyskiej; nareszcie 17 izraelskich dobroczynnych i 2 towarzyskie.

(Wykład stenografii w Krakowie). „Czas” donosi: Pan J. Barański, oficyał izby obrachunkowej, wykladał w zimowym półroczu od 17. października do końca lutego w tutejszym uniwersytecie stenografię polską. Zapisało się na jego kurs: uczniów uniwersytetu 8, instytutu technicznego 4, gimnazjalnych 17, urzędnik 1, dyurnistów 2, prywatny 1. Z tych szesnastu wytrwało do końca, a ci kształcąc się dalej w tej ważnej sztuce szybkopisarskiej, powiększa niezadługo szczyplą dotychczas w naszym kraju liczbę biegłych stenografów ze szkoły pana Lubina Olewińskiego. Pan Barański wraz z kilkoma swoimi uczniami stenografować będzie na posiedzeniach Towarzystwa rolniczego w poniedziałek się rozpoczynających. — Z dniem 4. marca rozpocznie pan Barański kurs dla nowo wstępujących uczniów.

(Posiedzenie Towarzystwa naukowego w Krakowie). „Kraak. Ztg.” donosi: Dnia 4. b. m. przedpołudniem, wspaniale urządzonej pałace c. k. Towarzystwa naukowego w Krakowie oddany został na cel na jaki przeznaczył go założyciel kasztelan Franciszek Wężyk. W sali tegoż, bogato ozdobionej obrazami, odbyło się przy bardzo licznej zgromadzeniu pierwsze publiczne posiedzenie roczne. Program o którym donosiliśmy został zmieniony o tyle, że najnowszą pracę znakomitego pisarza Józefa Szujskiego, porównanie Kochanowskiego z Słowackim, czytał pan Zygmunt Sawczyński a nie autor.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 5. marca. Wyczytawszy przed dziesięcioma dniami w kurendzie akcyonaryuszów spółki dniestrowej na ogólne zgromadzenie na dzień 1. marca wzywającej, iż wkładki na poprzednim zgromadzeniu rozpisane wniesione nie zostały, że spółka nie ma funduszu do sprawienia nowego kotła parowego, ani nawet do naprawy tego który posiada, wysnuliśmy ztąd naturalny wniosek, iż spółka zamysła przystąpić do likwidacji, lubo kurenda o tem nie wspominała. Wniosek taki wysnułby każdy człowiek z biegiem rzeczy obeznany, bo cóż innego zostaje do czynienia spółce akcyjnej, jeżeli nie ma funduszu na najniezbędniejsze potrzeby, a akcyonaryusze pieniędzy dostarczyć nie chcą? Aliści „Gazeta Narodowa” wsiadła na nas z wielkim gniewem i oburzeniem, i nie pomalą nas wyłajała, iż poważyliśmy się wspomnieć o likwidacji, kiedy spółka dniestrowa, według „Gazety narodowej” o tem wcale nie myśli i myśleć nie potrzebuje, lecz myśli tylko o rozwiązaniu trudności na jakie wystawiona została w skutek zawodu fabryki warszawskiej. Przyznajemy szczerze, iż po przeczytaniu początku zamaszystej deklamacji „Gazety narodowej” otucha jakoś w nas wstąpiła, byliśmy bowiem pewni, że w trop za takim hałasem pójdzie doniesienie, iż akcyonaryusze zeszedłszy się na zgromadzenie, wkładki do kasy wnieśli, że fundusze są, a zatem przedsiębiorstwo utrzymać się i prosperować może — a chętniebyśmy i hałas ten w milczeniu znieśli, byle rzecz taki obrót wzięła. Ale niestety tak nie jest, i pokazało się znow, iż ów ferwor i gniew udany nie jest niczem jeno nowym hakiem, który „Gazeta narodowa” strzeliła, nową niedorzecznością z którą się wyrwała. Bo akcyonaryusze nie tylko pieniędzy nie dali, ale się nawet na zgromadzenie nie zeszli i zgromadzenie dla braku kompletu odroczone być musiało. Każdy więc widzi, iż w obec apatii ze strony akcyonaryuszów, spółka w bardzo przykrem jest położeniu i wcześniej lub później likwidować będzie musiała, jeżeli się akcyonaryusze z apatii nie otrząsną, lub jaki Deus ex machina jej na pomoc nie przyjdzie. Tu nie ma co w bawełnę obwijać, tu nie pomogą żadne frazesa i deklamacje — pieniądze jedynie pomódz mogą. Gdyby zresztą szło tylko o kocioł parowy, to radę na to jeszcze znaleźćby można, do tego tylko trochę sprytu kupieckiego i obrotowości potrzeba. Ale zdaje się iż cały statek parowy, jak go fabryka hr. Andrzeja Zamojskiego dostawiła, na nic się nie przyda, powiada bowiem „Gazeta narodowa”, iż spółka w załatwieniu trudności statek ten sprzeda zamierza, a na jego miejsce nabyć chce dwa statki jeden większy drugi mniejszy. Lecz to są pia desideria, bo tylko „Gazeta narodowa” chyba uwierzy, iż rzecz taką bez znacznej dopłaty zrobić można, bez znacznych funduszy, a zkadze je wdać; kiedy spółka na mizerne kilka tysięcy na naprawę kotła zdobyć się nie może. Załować potrzeba, iż spółka w stosunkach z fabryką warszawską nie trzymała się postępowania w świecie handlowo-przemysłowym przyjętego i powszechnie utartego. Zwykle ten co maszyny jakie lub przyrządy techniczne zamawia płaci jedną trzecią część ceny akordowanej przy zamówieniu, drugą trzecią część przy odstawię machin i przyrządów, po przekonaniu się, iż konstrukcja ich pod względem technicznym celowi odpowiada, ostatnią zaś trzecią część zachowuje przy sobie do jednego roku, lub przynajmniej do sześciu miesięcy jako rekompensację dobroci machin

i przyrządów w praktyce. Tak postępując ma się zawsze fabrykę za ręką. Zdaje się, iż spółka dniestrowa, całą cenę statku i przyrządów fabryce hr. Andrzeja Zamojskiego w dobrej wierze wypłaciła i fabryki nie ma za ręką. Fabryka więc z spółki żartować sobie może, i do drogi prawa ją odsła.

Kiedysmy w przeszłym roku zamieszczali zażalenia na fabrykę hr. Andrzeja Zamojskiego o zawód spółce dniestrowej zrobiony, „Gazeta narodowa” powstawała na nas zażalenie, zarzucając nam jakieś tendencyjne niechęci. Dziś po niewczasie „Gazeta narodowa” sama z wielką chryją na fabrykę wspomnioną występuje. Pokazało się więc, że byliśmy w swoim czasie dobrze poinformowani. Nie mamy wcale pretensji do orędownictwa w sprawach krajowych, o co nas „Gazeta narodowa” pomawia. Jeżeli o sprawach krajowych mówimy, to nie „z urzędu”, lecz z obowiązku obywatelskiego i z szczerzej zyczliwości dla kraju; z orędownictwem zaś wcale się nie narzucamy. Z takim to orędownictwem właśnie „Gazeta narodowa” we wszystkim narzucać się zwykła. Może to być szczęściem — dla „Gazety narodowej” — że „Gazeta Lwowska” nie liczących ma czytelników, ale orędownictwo „Gazety narodowej” niewiele przysporzyło szczęścia krajowi. Nie mamy zwyczajnie strzelać a nie nabić, jak się to „Gazecie narodowej” tak często wydarza. My rzeczy o których mówimy dobrze znamy, lub poprzednio dobrze się z nimi obeznamy, w niczem jeszcze nieobałamuciliśmy opinii a od deklamacji i czczych frazesów dotąd nas jakoś pan Bóg strzeże.

(Produkcja piwa we Lwowie.) W miesiącu lutym b. r. wyrobiono we Lwowie 9373 wiader piwa to jest o 336 wiader więcej jak w poprzednim miesiącu, a mianowicie w porównaniu z poprzednim miesiącem: w browarze Kisselki 1800 wiader, o 375 w. mniej, Mendricha 102 w., tyle co w poprzednim miesiącu, Jurkiewicza 594 w. o 45 w. mniej, Schmelkesa 1300 w., o 50 w. mniej, Laskowskiego 126 w., o 84 w. mniej, Kleinmanna i Samuelego 405 w., o 45 w. mniej, Türkela 225 w., o 135 w. mniej, Kleina 1920 w., o 480 w. mniej Roberta Domsa 3000 w. o 1550 w. więcej.

Ostatnia poczta.

Kopenhaga, 4. marca. Król przeniesie w połowie przyszłego tygodnia swoją rezydencję do Kopenhagi. — Stan zdrowia Halla nie wiele pozostawia nadziei; minister Bluhme ma się lepiej.

Hamburg, 3. marca. *Hamb. Börsenhalle* donosi: Zapewniają, że temi dniami zawarty został traktat handlowy między Francją a Hamburgiem.

Gotenburg, 4. marca. *Göteborgs-Posten* donosi za rzecz pewną, że książę Walli i książę Napoleon otrzymali i przyjęli zaproszenie Króla szwedzkiego na rewię wojsk szwedzko-norweskich z końcem lata. Oprócz nich odwiedzi obóz także Następca tronu duńskiego.

Medyolań, 3. marca. *Persev.* donosi, że według budżetu na r. 1865 zrektyfikowanego przez terażniejszego ministra, wynoszą dochody 669,438.563 lirów, wydatki 886.639.302 lirów.

Paryż, 3. marca. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza pismo Cesarza, które zaleca rozmaite, pożyteczne dla ogółu środki, tyżące się miasta Lugdunu. — Raport kontradmirała Mazères potwierdza, że mały oddział piechoty, wojska okrętowego i angielskich tyralierów, opuszczony przez 200 Meksykanów, którzy służyli mu za eskortę, został w San Petro zabrany w niewolę.

Paryż, 4. marca. Niepodlega już żadnej wątpliwości, że Morny, którego stan zdrowia pogorszył się, nie będzie przydował w ciągu debaty adresowej w ciele prawodawczem. — Pismo Dupanloup'a wyszło już w 29. wydaniu i rozeszło się już w 90.000 egzemplarzy. — Rząd wysłał dla groźnych zaburzeń eskadrę na wybrzeże syryjskie. — Wiadomości z Meksyku niepokoją rząd. W radzie ministerjalnej obradowano dziś nad wysłaniem nowych wojsk do Meksyku; z Juarezem, którego uważano dotąd za buntownika, mają układać się teraz o wydanie jeńców.

Tryest, 3. marca (Poczta zamorska). Ateny, 25. lutego. Minister spraw wewnętrznych był w Korfu zimno przyjęty. Trzech Jonezyków mianowanych radcami stanu odrzuciło nominacje. Hrabia Sponnek pozostaje. Kasa państwa jest próżna; pożyczka w sumie pół miliona od banku narodowego zaciągnięta z trudnością przyszła do skutku. Niedobór przeszłoroczny wynosi 6 milionów, tegoroczny będzie może równie wielki. W Liwadii rozlepiono podobnie proklamację rewolucyjną. Na wyspie Cefalonii były zaburzenia. Z Krety wydalono poddałych helleńskich. W Tripolityz dopuszczono się zamachu na pewnym komisarzu policji.

Konstantynopol, 25. lutego. Porta zawiadomiła poselswo perskie, że zaczawszy od 13. marca będzie zabroniony poddanym perskim handel cząstkowy i prowadzenie przemysłu w Turcji. Znosi się na zerwanie stosunków politycznych między Persją a Turcją. Odbyła się tu konferencja postów, która jednogłośnie naganiała postępowanie Kuzy, i uznała za potrzebne środki aby temu położyć tamę. W Adrianopolu i okolicy wezbrały wody. W Galacie wybuchł wielki pożar d. 20. lutego, w którym straciło życie 100 osób, a między temi szef policji Ibrahim Bey. Z Odessy donoszą, że w Bessarabii przebywają rozbójnicy.

Nowy York, 22. lutego. Separatyści opuścili Charleston, który teraz jest obsadzony przez unionistów; wielka część miasta zgorzała. Separatyści uszli w kierunku północnym. Sholfield i admi-

rał Porter zajęli fort Anderson. Zapowiadają bliski upadek Wil-
mingtonu.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. i 5. marca 1865.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. marca.

Hotel George: PP. Hr. Zamojski Szczepan, z Wysocka. — Jannszowski
Teofil, z Ubiniec.
Hotel europejski: Br Białowski Kr., z Nowosiódek.
Hotel Langa: Tomka Wilhelm, c. k. rotm., z Brzeżan.
Hotel angielski: Dąbrowski Marian, z Podhajec. — Torosiewicz Emil,
z Zastawca.

Dnia 5. marca.

Hotel George: PP. Hr. Dzieduszycki Alex., z Izydorówki. — Jordan T.
z Nowego siola. — Morawski Fr., z Kobylan. — Malachowski Cezar, z Ko-
zówki. — Rakowski Adolf, z Rosy. — Żurakowski Aug., z Horbacza. — Issl
Karol, c. k. podporuczn., z Drohomyża.
Hotel europejski: Aywas Stefan, z Mitkeu. — Brześciński Sylwery,
z Rustweżka.
Hotel Langa: Hr. Pesingen-Nipenburg Kaj., c. k. pułkownik, Czaszczyk
Juliusz, c. k. porucznik, Roher Józef i Lieber Hubert, c. k. podporucznicy,
z Pragi.
Hotel angielski: Ostermann Jerzy Benjamin, c. k. radca namiestnictwa i
przeł. obw., z Stanisławowa. — Gniewosz Stan., z Trzecieniowa. — Hr. Bo-
browski Ig., z Andrychowa
Hotel Krakowski: Zuna Karol, c. k. kapitan, Holzer Emil i Stefanez Kar-
rol, c. k. podporucznicy, z Wiednia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. marca.

PP.: Hr. Dzieduszycki Mieczysław, do Korniowa. — Ochocki Józef, do
Ochocka.

Dnia 5. marca.

PP.: Hr. Zamojski Stefan, do Wysocka. — Fontana Alfred, c. k. rotm.,
do Przemyśla. — Wiśniewski Wiktor, do Strzelisk. — Obertyński Kazim., do
Udnowa. — Tomka Wilhelm, c. k. rotm., do Brzeżan.

TEATR.

Dziś teatr polski: „Adam i Ewa“, komedyo-opera w 1 akcie;
po raz pierwszy, „Honor ojca“, komedyo-opera w 2 ak-
tach z francuzkiego.
Jutro teatr niemiecki: „Der Freischütz“, wielka opera ro-
mantyczna w 4 aktach. Osmy występ gościnny p. Miny
Peschka Leutner z Dessau.

Table with meteorological data: Pora, Barometr w mierze parys. spr., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 7, 2, and 10 hours on March 4 and 5.

Kurs Lwowski.

Dnia 4. marca.

Table with exchange rates: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w.a. za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, Akcje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 4. marca.

Table with telegraphic exchange rates: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akcje banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Srebro, Dukat pojedynczy.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. marca.

Table with market rates: 1. Dług publiczny (Za 100 zł.), W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc., Pożyczka w srebrze z 1864, Metaliki po 5%, Przech. do wyl. z r. 1839, Przech. do wyl. z r. 1854, Przech. do wyl. z r. 1860, Pożyczka z r. 1864 (z premią), Wylos. obl. dawn. długu państ., Przech. do los. obl. daw. długu państ., B. Krajów koronnych.

Table with market rates: Kar., Krainy i Wyb., Węgier, Banatu Tem., Kroacyi i Sławonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina, Z klauzula wylos. w r. 1867, Banat Temes., Lomb. wen. poż. z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy, S. Stan oblig. domestykaln., S. Akcje. (Za sztuke.) Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł., Banku anglo-austryackiego z wpłata 30%, Półn. kol. po 1000 zł. m. k. 1835-1837., Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr., Połud. kolei państ. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłata 180 zł., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw., Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw., Lwowski-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłata 35%, Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a., Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147 — 147., Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. n. k.

Table with market rates: dttto II. emis. po 200zł. m. k., Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k., Kolej Auszga.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw., Kol. Grac.-Kfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a., Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a., Mostu łanc. w Peszcie po 500 zł. m. k., B. Listy zastawne. (za 100 zł.) Banku (6let. z r. 1857 po 5%, narod. 10let. 1857 po 5%), Banku (na 12 m. 5%), narod. (przezn. do losow. w. a. (wania po 5%)), Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%, Węgler. Towar. ziemskie po 5%, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa. Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., dttto dttto w sreb. upr. za 100 zł. w. a., Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. półn. po 100 zł. w. a., Kol. Głogn. po 100 zł. m. k., Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł., Połud. półn. kolei kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.

Table with market rates: Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyd za 100 zł., 6 Losy. (za sztuke.) Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Poz. Trye. po 100 zł. m. k., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salna 40, Palfiego 40, Clarego 40, St. Genois 40, Windischgrätzka 20 zł., Waldsteina 20, Keglevicha 10, Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa, Wexle. (Na 3 miesiące.) Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100zł. w. p.-n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 ltc. wł., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100zł. w. a., (31 dni po okazaniu.) Bukareszt za 100 piast. wol., Konstantynopol za 100 piast. tur., Kurs złota. Dukaty ces. men., dttto pełnej wagi, Korona, 20frankówka, Rosyjski imperyal, Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w c. k. kasach.